

Υπόθεση T-184/01 R

IMS Health Inc.

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

«Διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων — Δίκαιο του ανταγωνισμού — Καταγγελία — Προβαλλόμενη προσβολή του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας — Απόφαση της Επιτροπής σχετικά με τη λήψη προστατευτικών μέτρων — Προϋποθέσεις για τη λήψη προσωρινού μέτρου — Εκ πρώτης όψεως βασιμότητα (*fumus boni juris*) — Επείγον — Στάθμιση συμφερόντων»

Διάταξη του Προέδρου του Πρωτοδικείου της 26ης Οκτωβρίου 2001 . . . II-3198

Περίληψη της διατάξεως

1. *Ανταγωνισμός — Διοικητική διαδικασία — Παύση των παραβάσεων — Λήψη προσωρινών μέτρων — Αρμοδιότητα της Επιτροπής — Προϋποθέσεις ασκήσεώς της (Κανονισμός 17 του Συμβουλίου, άρθρο 3 § 1)*

2. Ασφαλιστικά μέτρα — Αναστολή εκτελέσεως — Αναστολή εκτελέσεως προσωρινών μέτρων που ελήφθησαν για ζητήματα που άπτονται του ανταγωνισμού — Έκταση των εξουσιών του δικάζοντος κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή (Άρθρο 242 ΕΚ και 243 ΕΚ· Κανονισμός Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, άρθρο 104 κανονισμός 17 του Συμβουλίου, άρθρο 3 § 1)
3. Ασφαλιστικά μέτρα — Αναστολή εκτελέσεως — Αναστολή εκτελέσεως προσωρινών μέτρων που ελήφθησαν για ζητήματα που άπτονται του ανταγωνισμού — Προϋποθέσεις για τη λήψη τους — «*Fumus boni juris*» — Προστατευτικά μέτρα η λήψη των οποίων δικαιολογείται λόγω περιπτώσεως κατεπείγοντος — Δεν ασκεί επιρροή επί της εκτάσεως του απαιτούμενου «*fumus boni juris*» — Συνεκτίμηση αυτού του στοιχείου του κατεπείγοντος κατά τη στάθμιση του συνόλου των συμφερόντων από τον δικάζοντα κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή (Άρθρο 242 ΕΚ και 243 ΕΚ· Κανονισμός Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, άρθρο 104 § 2 κανονισμός 17 του Συμβουλίου, άρθρο 3 § 1)
4. Ασφαλιστικά μέτρα — Αναστολή εκτελέσεως — Αναστολή εκτελέσεως προσωρινού μέτρου το οποίο ελήφθη για ζήτημα που άπτεται του ανταγωνισμού και το οποίο επιβάλλει στον δικαιούχο ενός δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας την υποχρέωση να χορηγήσει άδεια εκμεταλλεύσεως του δικαιώματός του αυτού — Έλεγχος από τον δικάζοντα κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή — Άρθρο 295 ΕΚ — Ασκεί επιρροή (Άρθρα 82 ΕΚ, 242 ΕΚ, 243 ΕΚ και 295 ΕΚ· Κανονισμός Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, άρθρο 104 κανονισμός 17 του Συμβουλίου, άρθρο 3 § 1)
5. Ασφαλιστικά μέτρα — Αναστολή εκτελέσεως — Αναστολή εκτελέσεως προσωρινών μέτρων τα οποία ελήφθησαν για ζήτημα που άπτεται του ανταγωνισμού — Προϋποθέσεις για τη λήψη τους — Σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία — Βάρος αποδείξεως — Προσβολή του πυρήνα του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας — Περιλαμβάνεται (Άρθρο 242 ΕΚ· Κανονισμός Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, άρθρο 104 § 2)
6. Ασφαλιστικά μέτρα — Αναστολή εκτελέσεως — Αναστολή εκτελέσεως προσωρινών μέτρων τα οποία ελήφθησαν για ζήτημα που άπτεται του ανταγωνισμού — Προϋποθέσεις για τη λήψη τους — Στάθμιση του συνόλου των συμφερόντων — Υπερισχύει η διατήρηση του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας (Άρθρα 30 ΕΚ, 82 ΕΚ, 242 ΕΚ, 243 ΕΚ και 295 ΕΚ· Κανονισμός Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, άρθρο 104 § 2)
1. Προκειμένου η Επιτροπή να λάβει προστατευτικά μέτρα στο πλαίσιο έρευνας που διεξάγει δυνάμει του κανονισμού 17, πρέπει να συντρέχουν σαφρευτικά δύο προϋποθέσεις, ήτοι, πρώτον, οι καταγγελλόμενες πρακτικές να ενδέχεται να συνιστούν παράβαση των κοινοτικών κανόνων περί ανταγωνισμού η οποία να επιδέχεται την επιβολή κυρώσεων με οριστική απόφαση της Επιτροπής και, δεύτερον, να επείγει αποδεδειγμένως να αντιμετωπιστεί κατάσταση ικανή να προκαλέσει σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία στον διάδικο που ζητεί τη λήψη τους ή αφόρητη ζημία για το γενικό συμφέρον.

(βλ. σκέψεις 52-55)

2. Βάσει των άρθρων 242 ΕΚ και 243 ΕΚ, ο δικάζων κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής μπορεί, αν κρίνει ότι το απαιτούν οι περιστάσεις, να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως της προσβαλλομένης πράξεως ή τη λήψη των αναγκαίων προσωρινών μέτρων, και τούτο, αφού λάβει υπόψη του, όσον αφορά τις αιτήσεις που εκδικάζονται ενώπιον του Πρωτοδικείου, τις προϋποθέσεις του άρθρου 104, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, όπως έχουν αποσαφηνιστεί από τη νομολογία.

Ουδείς λόγος υπάρχει προκειμένου να θεωρηθεί ότι το εύρος των εξουσιών που παρέχονται δυνάμει του άρθρου 104 του Κανονισμού Διαδικασίας στον δικάζοντα κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή, όσον αφορά τη λήψη οριστικής απόφασεως από την Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Συνθήκης που διέπουν τον ανταγωνισμό η οποία ελήφθη σύμφωνα με τις ρητές εξουσίες που της αναγνωρίζει ο κανονισμός 17, πρέπει να ερμηνεύεται διαφορετικά όταν η απόφαση αυτή της Επιτροπής κατά της οποίας ζητείται η λήψη προσωρινών μέτρων αποτελεί, αντιθέτως, προσωρινή απόφαση ληφθείσα σύμφωνα με τη ρητή εξουσία να λαμβάνει προστατευτικά μέτρα την οποία διαθέτει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, του ανωτέρω κανονισμού.

(βλ. σκέψεις 59-60)

3. Κατά την εκδίκαση αιτήσεως για τη λήψη προσωρινών μέτρων κατά μέτρου το οποίο έλαβε προσωρινώς η Επιτροπή

για ζήτημα που αφορά τον ανταγωνισμό, δεν συντρέχει κάποιος πειστικός λόγος για τον οποίο θα έπρεπε να υποχρεωθεί ο αιτών να αποδείξει με ιδιαίτερος ισχυρά και σοβαρά στοιχεία την εκ πρώτης όψεως βασιμότητα (*fumus boni juris*) των ισχυρισμών του κατά του κύρους μιας πράξεως η οποία αποτελεί μια πρώτη εκτίμηση της Επιτροπής σχετικά με την ύπαρξη παραβάσεως της κοινοτικής νομοθεσίας περί ανταγωνισμού. Το γεγονός και μόνον ότι κατά την εκτίμηση της Επιτροπής η λήψη των προστατευτικών μέτρων είναι επείγουσα δεν δικαιολογεί το να υποχρεώνεται ο αιτών, ο οποίος ζητεί την αναστολή της αποφάσεως που επιβάλλει τα μέτρα αυτά, να αποδεικνύει με ιδιαίτερος πειστικά επιχειρήματα το εκ πρώτης όψεως (*fumus boni juris*) βάσιμο της αιτήσεώς του, δεδομένου ότι το στοιχείο αυτό του επείγοντος είναι δυνατό να ληφθεί υπόψη από τον δικάζοντα κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστή στο πλαίσιο σταθμίσεως των ενώπιόν του συμφερόντων.

Κατά συνέπεια, ο αιτών στο πλαίσιο μιας τέτοιας διαδικασίας για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων πρέπει κατ' ανάγκη να αποδεικνύει, προκειμένου να δικαιολογήσει το εκ πρώτης όψεως βάσιμο της αιτήσεώς του, την ύπαρξη σοβαρών επιφυλάξεων ως προς την ορθότητα της εκτιμήσεως της Επιτροπής σχετικά με μία τουλάχιστον από τις προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για τη λήψη προσωρινών μέτρων από την Επιτροπή για ζήτημα που άπτεται του ανταγωνισμού. Ωστόσο, ο δικάζων κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως αν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που προβλέπουν τα άρθρα 242 ΕΚ και 243 ΕΚ και το άρθρο 104, παράγραφος 2,

του Κανονισμού Διαδικασίας για τη λήψη προσωρινών μέτρων, ιδίως όμως κατά την εκτίμηση σχετικά με το αν η στάθμιση των συμφερόντων συνηγορεί υπέρ του αιτούντος ή υπέρ της Επιτροπής, πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τόσο την εκτίμηση της Επιτροπής σχετικά με το στοιχείο του επείγοντος το οποίο δικαιολογούσε τη λήψη των προσωρινών μέτρων όσο και τους λόγους για τους οποίους έκρινε η Επιτροπή ότι η στάθμιση των εμπλεκόμενων συμφερόντων συνηγορεί υπέρ της λήψης των μέτρων αυτών.

(βλ. σκέψεις 65-66, 73)

4. Από το άρθρο 295 ΕΚ προκύπτει ότι ο δικάζων κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής πρέπει κατά κανόνα να προσεγγίζει με περισσή μια απόφαση της Επιτροπής που επιβάλλει, διά προσωρινών μέτρων που λαμβάνονται στο πλαίσιο εκκρεμώσας έρευνας δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού 17 και τα οποία στηρίζονται σε μια προσωρινή ερμηνεία του άρθρου 82 ΕΚ, την υποχρέωση στον δικαιούχο δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, το οποίο αναγνωρίζεται και προστατεύεται από την εθνική νομοθεσία, να χορηγήσει άδεια χρήσεως αυτού του δικαιώματος ιδιοκτησίας.

(βλ. σκέψη 91)

5. Το επείγον μας αιτήσεως για τη λήψη προσωρινών μέτρων πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με την ανάγκη που υφίσταται για την έκδοση προσωρινής αποφάσεως προκειμένου να αποφευχθεί η επέλευση σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας στον διάδικο που ζητεί το προσωρινό

μέτρο. Ο διάδικος που επικαλείται σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία φέρει το βάρος της αποδείξεως της υπέρθεσής της. Αρκεί η ζημία, ιδίως όταν η επέλευσή της εξαρτάται από τη συνδρομή πλειόνων παραγόντων, να μπορεί να προβλεφθεί ως λίαν πιθανή.

Ωστόσο, κατά την αξιολόγηση των στοιχείων που δύνανται να δικαιολογήσουν την αναστολή εκτελέσεως ενός μέτρου, όπως είναι μια απόφαση στο πλαίσιο της διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 82 ΕΚ με την οποία υποχρεώνεται μια επιχείρηση να παράσχει σε όλους τους ανταγωνιστές της άδεια χρήσεως ενός πνευματικού δικαιώματός της, λόγω των ζημιών που ενδέχεται αυτό να προκαλέσει, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι το μέτρο, αυτό καθαυτό, συνιστά προσωρινό μέτρο το οποίο η Επιτροπή εξέδωσε κατά τη διάρκεια έρευνας η οποία δεν έχει περατωθεί ακόμη. Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστεί αν υφίσταται σοβαρός κίνδυνος, αν εφαρμοστεί αμέσως η προσβαλλόμενη απόφαση, τα ζημιόγωνα αποτελέσματά της να υπερβαίνουν τα αποτελέσματα του συντηρητικού μέτρου και να προξενήσει, εν τω μεταξύ, ζημίες υπερβαίνουσες αισθητώς τις αναπόφευκτες, αλλά παροδικές, αρνητικές συνέπειες που απορρέουν από μια τέτοια προσωρινή απόφαση.

Η αμγώς χρηματική ζημία δεν μπορεί, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων, να θεωρηθεί ανεπανόρθωτη, ή έστω δυσχερώς επανορθώσιμη, εφόσον σε τελευταία ανάλυση μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αποζημιώσεως. Πράγματι, η χρηματικής φύσεως ζημία η οποία δεν αίρεται με την εφαρμογή της αποφάσεως που εκδίδεται επί της κύριας δίκης συνιστά οικονομική ζημία η οποία είναι δυνατό να αποκατασταθεί με τα μέσα

παροχής δικαστικής προστασίας που προβλέπει η Συνθήκη, ιδίως τα άρθρα 235 ΕΚ και 288 ΕΚ. Εντούτοις, σσάκις τα μέσα παροχής δικαστικής προστασίας, σε περίπτωση ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως συνίστανται στην άσκηση αγωγής αποζημιώσεως ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, δεν είναι δυνατόν ούτε άλλωστε ενδείκνυται ο δικάζων κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστής να κάνει υποθέσεις ως προς το ενδεχόμενο να επιδικάσουν τα εθνικά δικαστήρια επαρκή αποζημίωση υπέρ του αιτούντος.

Το να συρρικνωθεί το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας σε ένα αμιγώς οικονομικό δικαίωμα εισπράξεως δικαιωμάτων αλλοιώνει την ουσία του δικαιώματος αυτού και είναι ενδεχόμενο, κατ' αρχήν, να προκαλέσει σοβαρή και ανεπανόρθωτη βλάβη στον δικαιούχο. Πράγματι, ο βασικός δικαιολογητικός λόγος του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας είναι ότι παρέχει στον δημιουργό ευρηματικών και πρωτότυπων έργων το αποκλειστικό δικαίωμα εκμεταλλεύσεώς τους εξασφαλίζοντας την ύπαρξη ανταμοιβής για τη δημιουργική προσπάθεια. Το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας έχει κεφαλαϊώδη σημασία τόσο για τους δικαιούχους όσο και για το κοινωνικό σύνολο. Ο υποτιθέμενος καθαρά προσωρινός χαρακτήρας της σημαντικής επεμβάσεως στο συγκεκριμένο περιεχόμενο του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας δεν αρκεί, αυτός και μόνον, να εξαλείψει τον υπαρκτό κίνδυνο της προκλήσεως σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας.

(βλ. σκέψεις 116-117, 119, 125, 127)

6. Το γενικό συμφέρον όσον αφορά τα περιουσιακά δικαιώματα, εν γένει, και τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, ειδικότερα, ρητώς μνημονεύεται στα άρθρα 30 ΕΚ και 295 ΕΚ. Το γεγονός και μόνον ότι ο αιτών προβάλλει και επιδιώκει να κάνει σεβαστό το δικαίωμά του πνευματικής ιδιοκτησίας για οικονομικούς λόγους δεν τον εμποδίζει να στηριχθεί στα αποκλειστικά δικαιώματα που αναγνωρίζει η εθνική νομοθεσία ακριβώς ως ανταμοιβή για την καινοτομία.

Στο πλαίσιο της εκδικάσεως αιτήσεως για την αναστολή εκτελέσεως ενός προσωρινού μέτρου που έλαβε η Επιτροπή με το οποίο επιβάλλεται η χορήγηση αδείας για τη χρήση ενός πνευματικού δικαιώματος, όταν δεν είναι προφανής, κατά την έννοια του άρθρου 82 ΕΚ, ο καταχρηστικός χαρακτήρας της αρνήσεως του αιτούντος να παράσχει άδεια εκμεταλλεύσεως του δικαιώματός του πνευματικής ιδιοκτησίας και όταν υπάρχει ορατός κίνδυνος να υποστεί σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία αν εξαναγκαστεί, για το ενδιάμεσο διάστημα, να χορηγήσει άδειες εκμεταλλεύσεως στους ανταγωνιστές του, η στάθμιση των συμφερόντων κλίνει υπέρ της αμείωτης διατηρήσεως του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας του αιτούντος μέχρις εκδόσεως αποφάσεως επί της προσφυγής στην κύρια δίκη.

(βλ. σκέψεις 143-144)